

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA
u kategoriji
LATINSKI JEZIK
za
STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:	<table border="1"><tr><td style="width: 100px; height: 25px;"></td><td style="width: 50px; text-align: center;">15</td></tr></table>		15
	15		
II. Gramatika:	<table border="1"><tr><td style="width: 100px; height: 25px;"></td><td style="width: 50px; text-align: center;">17</td></tr></table>		17
	17		
III. Stručni vokabular i civilizacija:	<table border="1"><tr><td style="width: 100px; height: 25px;"></td><td style="width: 50px; text-align: center;">18</td></tr></table>		18
	18		
Ukupni broj bodova:	<table border="1"><tr><td style="width: 100px; height: 25px;"></td><td style="width: 50px; text-align: center;">50</td></tr></table>		50
	50		

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

15. – 17. travnja 2024.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Prema: Aulus Gellius, Noctes Atticae X, 10

U ovoj priči doznat ćete odakle potječe običaj nošenja prstena kao ukrasa upravo na prstu do malog prsta – zbog čega je u hrvatskom jeziku on i nazvan *prstenjak*.

De digito sinistrae manus

Veteres Graecos anulum habuisse in digito tradunt sinistrae manus qui minimo est proximus. Causam esse huius rei Apion¹ in libris Aegyptiacis dicit, quod² insectis³ apertisque humanis corporibus, ut⁴ mos in Aegypto fuit, repertus⁵ est tenuissimus nervus qui ab illo digito ad cor pervenit. Hic digitus igitur decorandus est, quoniam⁶ cum principatu humani corporis conexus est⁷.

¹ **Apion, ionis, m.** – Apion

² **quod**, veznik – jer

³ **inseco, 1. secui, sectum** – rezati

⁴ **ut**, veznik – kako, kao što

⁵ **reperio, 4. reperi, repertum** – otkriti

⁶ **quoniam**, veznik – budući da

⁷ **connecto, 3. nexui, nexum** – spojiti, sjediniti

max 15

[illegible]

II. GRAMATIKA

1. Zamjenica **qui** u dativu jednine glasi:

- a) quae
- b) cuius
- c) cui
- d) quo

	max 1
--	-------

2. Izbaci uljeza: **duodecimus, tertius decimus, tricesimus, sedecim**

	max 1
--	-------

3. Oblik **manus** u tekstu je:

- a) nominativ jednine
- b) genitiv jednine
- c) nominativ množine
- d) akuzativ množine

	max 1
--	-------

4. Sintagma **hic digitus** u suprotnom broju glasi:

- a) his digitis
- b) hos digitos
- c) huic digito
- d) hi digiti

	max 1
--	-------

5. Zadane oblike glagola stavi u **konjunktiv**. Zadrži isto lice, broj i stanje.

- a) **tradunt** _____
- b) **fuit** _____
- c) **repertus est** _____

	max 3
--	-------

6. Sintagma **tenuissimus nervus** u pozitivu glasi:

	max 1
--	-------

7. Promijeni broj zadanim riječima iz teksta.

a) **huius rei** _____

b) **humanis corporibus** _____

c) **ab illo digito** _____

d) **cum principatu** _____

	max 4
--	-------

8. Napiši preostale **participe** zadanog glagola iz teksta u istom padežu.

_____, **insectis**, _____

	max 2
--	-------

9. Konstrukcija **hic digitus decorandus est** je:

a) perifrastična konjugacija aktivna

b) perifrastična konjugacija pasivna

c) ablativ apsolutni

d) nominativ s infinitivom

	max 1
--	-------

10. U zadanoj rečenici su dvije konstrukcije. Napiši **nazive konstrukcija**.

Causam esse huius rei Apion in libris Aegyptiacis dicit, quod insectis apertisque humanis corporibus ...

	max 2
--	-------

	max 17
--	--------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. Dopuni rečenicu stručnim terminom koji nedostaje i gramatički ispravno:

Tabuletta, quae sub linguam ponitur _____ nominatur.

	max 1
--	-------

2. Napiši na latinskom jeziku natpis koji se nalazi na Apolonovu hramu (proročištu) u Delfima.

	max 1
--	-------

3. Koja se od navedenih izreka pripisuje Galenu?

- a) Medicamentorum salutarium plenissimae sunt terrae.
- b) Corpora vertuntur; nec quod fuimusve sumusve, cras erimus.
- c) Medicamentum sane omne id dicimus, quod naturam hominis alterat.

	max 1
--	-------

4. Dopuni izreku:

Medicus enim philosophus est _____ aequalis.

	max 1
--	-------

5. Napiši puni izraz na latinskom od kratice i prevedi:

a) **D. s. s. ven.** _____

b) **Lag. orig.** _____

c) **rec. para** _____

	max 6
--	-------

6. Spoji slovom nazive upala s njihovim objašnjenjem:

- a) traheitis _____ upala mokraćne cijevi
b) enteritis _____ upala ovojnica mozga
c) uretritis _____ upala dušnika
d) meningitis _____ upala nosne sluznice i ždrijela
e) rinofaringitis _____ upala bubrega
f) nefritis _____ upala tankog crijeva

	max 6
--	-------

7. Kako se naziva prisega koja započinje izgovaranjem teksta: „Kunem se Apolonom liječnikom, Asklepijem, Higijem i Panakejom, svim bogovima i božicama, zovući ih za svjedoke, da ću po svojim silama i savjesti držati ovu zakletvu i ove obveze.“

	max 1
--	-------

8. Napiši na latinskom jeziku ime mjesta u gradu Rimu gdje su se nalazile sljedeće građevine: Templum Iovis, Rostra, Arcus Augusti, Atrium Vestae, Curia, Basilica Aemilia.

	max 1
--	-------

	max 18
--	--------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD**

Veteres Graecos anulum habuisse tradunt	Pripovijedaju da su stari Grci imali prsten	1
in digito sinistrae manus	na prstu lijeve ruke	1
qui minimo est proximus.	koji je najbliži najmanjem.	1
Causam esse Apion dicit,	Apion kaže da je uzrok (razlog)	1
huius rei	ovoj stvari (ove stvari / ovome)	1
in libris Aegyptiacis	u egipatskim knjigama	1
quod humanis corporibus,	jer ljudska tijela	1
insectis apertisque	nakon što (pošto) su razrezana i otvorena (nakon rezanja i otvaranja)	1
ut mos in Aegypto fuit,	kako je bio običaj u Egiptu,	1
repertus est tenuissimus nervus	otkriven je veoma tanak (najtanji) živac	1
qui ab illo digito	koji od onog prsta	1
ad cor pervenit	prema srcu dolazi.	1
Hic digitus igitur decorandus est,	Ovaj prst stoga treba biti ukrašen,	1
quoniam conexus est.	jer / budući da je spojen	1
cum principatu humani corporis	s prvim mjestom (sa zapovjedništvom) ljudskog tijela	1

Prijevod: 15

II. GRAMATIKA

1. c) cui 2. sedecim 3. b) genitiv jednine 4. d) hi digiti 4
5. tradant, fuerit, repertus sit 6. tenuis nervus 4
7. a) harum rerum b) humano corpore c) ab illis digitis d) cum principatibus 4
8. insecantibus, insecturis 9. b) perifrastična konjugacija pasivna 3
10. akuzativ s infinitivom, ablativ apsolutni 2

Gramatika: 17

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. lingualetta 2. Nosce te ipsum! 3. C 4. deo 4
5. a) da sub signo veneni, daj s oznakom otrova 2
- b) Lagoena originalis, originalna boca c) recenter para, svježe priredi 4
6. traheitis, upala dušnika; enteritis, upala tankoga crijeva; 2
- urethritis, upala mokraćne cijevi; meningitis, upala ovojnice mozga; 2
- rinofaringitis, upala nosne sluznice i ždrijela; nefritis, upala bubrega 2
7. Hipokratova prisega/zakletva 1
8. Forum Romanum 1

Stručni vokabular i civilizacija: 18

Ukupno: 50